

SYLABUS PRZEDMIOTU ZAJĘĆ

1.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku polskim oraz angielskim Traseologia / Traseology
2.	Dyscyplina archeologia
3.	Język wykładowy polski
4.	Jednostka prowadząca przedmiot Instytut Archeologii
5.	Kod przedmiotu/modułu AR-S1-02-T
6.	Rodzaj przedmiotu (<i>obowiązkowy lub do wyboru</i>) obowiązkowy
7.	Kierunek studiów archeologia
8.	Poziom studiów I stopnia
9.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) I rok
10.	Semestr (<i>zimowy lub letni</i>) zimowy
11.	Forma zajęć i liczba godzin konwersatorium, 20 godzin
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu/modułu w zakresie wiedzy: Znajomość podstawowych pojęć i terminologii stosowanych w archeologii oraz innych naukach humanistycznych, szczególnie historii, antropologii kulturowej, w wybranych naukach przyrodniczych i naukach o ziemi, z którymi współpracuje archeologia. Znajomość podstawowych metod badawczych i narzędzi warsztatu archeologa w zakresie umiejętności: Umiejętność rozpoznawania różnych rodzajów wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny oraz przeprowadzenia ich krytycznej analizy i interpretacji z zastosowaniem typowych metod badawczych, w celu określenia ich treści i znaczeń, w tym przynależności chronologiczno-kulturowej
13.	Cele kształcenia dla przedmiotu Zdobycie wiedzy na temat analitycznych metod badania zabytków i interpretacji reliktyw archeologicznych.
14.	Treści programowe 1. Terminologia i definicje. - Co to jest traseologia? - Biograficzna koncepcja zabytków archeologicznych czyli o powstawaniu i niszczeniu przedmiotów. - Klasy, typy (nazwy) zabytków archeologicznych a funkcja przedmiotów - kryteria. 2. Historia i rozwój metody. - Początki traseologii: S.A. Semenov i jego ośrodek w St. Petersburgu, metoda małych powiększeń mikroskopowych i koncepcja statycznego eksperymentu archeologicznego. - Rozwój metody: ośrodki badawcze w Europie Zach., USA i Australii, metoda dużych powiększeń mikroskopowych. - Obecny stan zaawansowania traseologii: fitotraseologia, analizowanie pozostałości materiałów organicznych. 3. Wyposażenie pracowni traseologa. - Rodzaje mikroskopów, sposoby obserwacji próbek w świetle odbitym. - Metody przygotowania próbek do obserwacji. - Sposoby rejestrowania i analizowania wyników badań.

	- Prezentacja mikroskopów. 4. Jak powstają ślady? - Trybologia. Koncepcja osadzania a koncepcja ścierania. - Zamierzona i nieintencjonalna, niszcząca działalność człowieka. - Rodzaje makro- i mikrośladów śladów na przedmiotach, pozostałości – residua. 5. Porównania, analogie etnograficzne i eksperyment. - Komparatywizm, etnoarcheologia, archeologia eksperymentalna. - Zasady doboru danych etnograficznych - Ograniczenia w czerpaniu ze źródeł etnograficznych i danych doświadczalnych. - Analogie na poziomie przedmiotów i zjawisk. 6. Traseologia w badaniach zabytków kamiennych i kościanych. - Ślady technologiczne: sposób wykonania przedmiotu. - Ślady użytkowania: użycie, naprawianie, przyczyny porzucenia przedmiotu. - Ślady opraw, trzonek, rękojeści. - Ślady innych działań, np. noszenie rzeczy. - Część praktyczna zajęć – „czytanie zabytków” 7. Traseologia w badaniach zabytków metalowych. - Możliwości badań i ograniczenia surowcowe. - Ślady technologiczne: sposób wykonania przedmiotu. - Ślady użytkowania: użycie, naprawianie, przyczyny porzucenia przedmiotu. - Prezentacja zabytków.	
15.	Zakładane efekty uczenia się Zna i rozumie podstawowe metody analizy różnych wytworów kultury i ich interpretacji prowadzonych na gruncie wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w archeologii. Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod badawczych, w celu określenia ich treści i znaczeń, w tym przynależności chronologiczno-kulturowej oraz funkcji. Wykazuje niezależność i samodzielność w myśleniu, rozumiejąc i szanując jednocześnie prawo innych osób do tego samego.	Symbole odpowiednich kierunkowych efektów uczenia się, np.: K_W01*, K_U05, K_K03 K_W07 K_U05 K_K07
16.	Literatura obowiązkowa i zalecana (<i>źródła, opracowania, podręczniki, itp.</i>) Ogólna: 1. Korobkova G.F. 1999. Narzędzia w pradziejach. Podstawy badania funkcji metodą traseologiczną, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń 2. Małecka-Kukawka J. 2001. Między formą a funkcją. Traseologia neolitycznych zabytków krzemiennych z ziemi chełmińskiej, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń 3. Luik H., Choyke A.M., Batey C.E., Lougas L. (eds.) 2005. Proceedings of the 4th Meeting of the ICAZ Worked Bone Research Group at Tallin, 26-31 August 2003, From Hooves to Horns, from Molluscs to Mammoth. Manufacture and Use of Bone Artefacts from Prehistoric Times to the Present, Muinasaja Teadus 15, Tallinn. 4. Dolfini A. 2011. The function of Chalcolithic metalwork in Italy: an assessment based on use-wear analysis, Journal of Archaeological Science, 38, 1038-49. 5. Luik, H. 2008. 'Could broken combs have had new lives?', Eesti Arheoloogia Ajakiri (Estonian Journal of Archaeology) 12 (2), 152-62. 6. O'Flaherty R., 2007. A weapon of choice – experiments with a replica Irish Early Bronze Age halberd, Antiquity 81, s. 423-434. 7. Van Gijn, A.L., A. Verbaas, 2009. Reconstructing the life history of querns: the case of the LBK site of Geleen-Janskamperveld (NL).	

	8. Nadal M. E., Roure E. C., 2004. Saw-toothed sickles and bone anvils: a medieval technique from Spain, <i>Antiquity</i> , Volume: 78, Number: 301, s. 637–646.	
17.	Metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się: Przygotowanie i zrealizowanie projektu, pisemna praca semestralna	
18.	Warunki i forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu: Ocena: aktywny udział w zajęciach, frekwencja, pozytywne zaliczenie testu końcowego	
19.	Nakład pracy studenta/doktoranta	
	forma realizacji zajęć przez studenta	liczba godzin przeznaczona na zrealizowanie danego rodzaju zajęć
	zajęcia (wg planu studiów) z prowadzącym: - konwersatorium	20
	praca własna studenta (w tym udział w pracach grupowych) np.: - przygotowanie do zajęć: - czytanie wskazanej literatury: - przygotowanie prac/wystąpień/projektów: - przygotowanie do sprawdzianów i egzaminu:	20 20 20
	Łączna liczba godzin	60
	Liczba punktów ECTS (<i>jeśli jest wymagana</i>)	
	2	